

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1986-1987
5 DECEMBER 1986

WETSVOORSTEL tot beperking van de rechtsmacht van de militaire rechter

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER COVELIERS

DAMES EN HEREN,

I. — Toelichting door de auteur

De heer Suykerbuyk meent dat het feit dat de militairen onderworpen zijn aan de rechtsmacht van de militaire rechter alleen steunt op de krijgstuicht.

Hoewel de wetgever van 1898-1899 aan de militaire rechtbank de algemene bevoegdheid over de militairen heeft toegekend, heeft hij toch een aantal materies daaraan onttrokken.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Moureaux.

A. — Vaste leden:	B. — Plaatsvervangers:
C. V. P. H. Bourgeois, Mevr. Merckx-Van Goey, de HH. Suykerbuyk, Van den Brande, Van Parys, Verhaegen;	HH. Breyne, Dhoore, Hermans, Piot, Steverlynck, Uyttendaele;
P. S. HH. Defosset, Eerdeken, Mottard, Moureaux;	HH. Baudson, Degroove, Dejardin, Condry, Van der Biest;
S. P. HH. Bossuyt, Chevalier, Derycke, Van den Bossche;	Mevr Detiege, HH. Tobback, Van Elewyc, Van Miert, Vanvelthoven;
P. R. L. H. De Decker, Mev. Detaille, H. Poswick;	HH. Klein, L. Michel, Pivin, Simonet;
P. V. V. HH. Van de Velde, Verberckmoes;	H. De Groot, Mevr. Neyts-Uytbroeck, H. Vreven;
P. S. C. Mevr. Goor-Eyben, H. Grafe;	HH. Antoine, le Hardy de Beaulieu, J. Michel;
V. U. HH. Belmans, Coveliers;	HH. Baert, Sauwens, F. Vansteenkiste;

Zie:

61-85/86;

— N° 1: Wetsvoorstel van de heer Suykerbuyk.

Chambre des Représentants

SESSION 1986-1987
5 DÉCEMBRE 1986

PROPOSITION DE LOI limitant la compétence de la juridiction militaire

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE (1)

PAR M. COVELIERS

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — Exposé de l'auteur

Pour M. Suykerbuyk, le fait de soumettre les militaires à la juridiction militaire ne peut se justifier que par les exigences de la discipline militaire.

Si le législateur de 1898-1899 a conféré à la juridiction militaire une compétence générale s'appliquant aux militaires, il en a toutefois soustrait un nombre limité de matières.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Moureaux.

A. — Membres effectifs:	B. — Suppléants:
C. V. P. M. Bourgeois, Me Merckx-Van Goey, MM. Suykerbuyk, Van den Brande, Van Parys, Verhaegen;	MM. Breyne, Dhoore, Hermans, Piot, Steverlynck, Uyttendaele;
P. S. MM. Defosset, Eerdeken, Mottard, Moureaux;	MM. Baudson, Degroove, Dejardin, Condry, Van der Biest;
S. P. MM. Bossuyt, Chevalier, Derycke, Van den Bossche;	Mevr Detiege, HH. Tobback, Van Elewyc, Van Miert, Vanvelthoven;
P. R. L. M. De Decker, Mlle Detaille, M. Poswick;	MM. Klein, L. Michel, Pivin, Simonet;
P. V. V. MM. Van de Velde, Verberckmoes;	M. De Groot, M ^{me} Neyts-Uytbroeck, M. Vreven;
P. S. C. M ^{me} Goor-Eyben, M. Grafe;	MM. Antoine, le Hardy de Beaulieu, J. Michel;
V. U. MM. Belmans, Coveliers;	HH. Baert, Sauwens, F. Vansteenkiste;

Voir:

61-85/86;

— N° 1: Proposition de loi de M. Suykerbuyk.

Aangezien het niet gemakkelijk is uit te maken welke misdrijven geen afbreuk doen aan de krijgstuicht, en gelet op de noodzaak het militaire gerecht aan te passen aan de doelstellingen die het nastreeft, wil het onderhavige voorstel de lijst van de aangelegenheden die aan het militaire gerecht onttrokken zijn, uitbreiden.

II. — Algemene bespreking

De Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en en Institutionele Hervormingen wijst erop dat het wetsvoorstel tot bespreking van de bevoegdheid van de krijgsmacht reeds tweemaal werd ingediend, namelijk op 16 maart 1978 (Stuk n° 342/1, 1977-1978) en op 24 april 1979 (Stuk n° 59/1, B.Z. 79). Het beoogt een wijziging van artikel 23 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger (wet van 15 juni 1899), en voegt aan de huidige tekst verschillende paragrafen toe, krachtens welke bepaalde aangelegenheden aan de bevoegdheid van de militaire rechtscollèges worden onttrokken. Daarbij gaat het vooral om:

- het onopzettelijk doden en het onopzettelijk toebrengen van letsels (art. 418 tot 420 van het Strafwetboek), voor zover er samenhang is met een overtreding van de wetten en verordeningen betreffende het wegverkeer;

- opzettelijke doding: doodslag, moord, enz... (art. 393 tot 397 van het Strafwetboek);

- misdrijven tegen de orde der familie en tegen de openbare zedelijkheid (titel VII van Boek II van het Strafwetboek, alsook de artt. 348 tot 391^{ter}, d.w.z. vruchtafdrijving, te vondeling leggen van kinderen, ontvoering van minderjarigen, verkrachting, aanranding van de eerbaarheid, openbare schennis van de goede zeden, overspel enz...).

Vervolgens is voorzien in een aantal uitzonderingen, met name wanneer het misdrijf is gepleegd in oorlogstijd of op buitenlands grondgebied.

Hoewel het voorstel slechts betrekking heeft op een beperkt aantal misdrijven, gaat daarachter ook het ruimere probleem schuil van de onttrekking van misdrijven van gemeen recht aan de bevoegdheid van de militaire rechtscollèges.

Aangezien dat probleem een zeer belangrijk aspect is van de hervorming van de militaire strafrechtspleging, werden daar heel wat studies en besprekingen aan gewijd.

Dat was o.m. het geval in de Interdepartementale Commissie belast met de hervorming van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger, die in dat verband in haar verslag van 1 juli 1983 het volgende opmerkte:

« Misdrijven van gemeen recht onttrekken aan de bevoegdheid van het militaire rechtscollège stuit op heel wat moeilijkheden. Ten eerste is het onderscheid tussen militaire en gemeenrechtelijke misdrijven niet zo gemakkelijk te maken.

Indien wij, zoals dat in de rechtsleer wordt gedaan, de militaire misdrijven beperken tot die welke in het Militair Strafwetboek zijn vermeld, dan constateren wij dat heel wat misdrijven van gemeen recht even goed de krijgstuicht aanbelangen als die welke in het Militair Strafwetboek worden opgesomd.

Daar het wetboek heeft trouwens bepaalde misdrijven van gemeen recht « gemilitariseerd » wanneer ze onder bepaalde omstandigheden of ten aanzien van bepaalde personen gepleegd zijn; aldus heeft artikel 54 van het (huidige) Militair Strafwetboek betrekking op diefstallen en verduis-

Etant donné d'une part la difficulté de déterminer les délits qui ne portent pas atteinte à la discipline militaire, et d'autre part la nécessité d'adapter la juridiction militaire aux objectifs de sa mission, la proposition de loi vise à étendre la liste des matières soustraites à la juridiction militaire.

II. — Discussion générale

Le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice des Réformes institutionnelles déclare que la proposition de loi limitant la compétence de la juridiction militaire a déjà été déposée à deux reprises, à savoir: le 16 mars 1978 (Doc. 342/1, s. 1977-1978) et le 24 avril 1979 (Doc. 59/1, S.E. 79). Elle tend à modifier l'article 23 du Code de Procédure pénale militaire (loi du 15 juin 1899) en ajoutant au texte actuel différents paragraphes par lesquels certaines matières seront soustraites à la compétence des juridictions militaires. Il s'agit principalement:

- des homicides et blessures involontaires (art. 418 à 420 du Code pénal) pour autant qu'il y ait connexité avec une infraction en matière de circulation routière;

- les homicides volontaires: assassinats, meurtres, etc... (art. 393 à 397 du Code pénal);

- des infractions contre l'ordre des familles et contre la moralité publique (titre VII du Code pénal, et du Livre II, les art. 348 à 391^{ter}, c'est-à-dire, avortement, exposition d'enfants, enlèvement de mineurs, viols, attentats à la pudeur, outrage public aux bonnes mœurs, adultère, etc...).

Certaines exceptions sont ensuite prévues, notamment lorsque l'infraction est commise en temps de guerre ou sur un territoire étranger.

Bien que ne visant qu'un nombre limité d'infractions, la proposition pose de manière sous-jacente le problème plus large de l'exclusion des infractions de droit commun de la compétence de la juridiction militaire.

Point crucial de la réforme de la procédure pénale militaire, ce problème a fait l'objet de nombreuses études et discussions.

Il en fut ainsi au sein de la Commission interdépartementale chargée de la réforme du Code de Procédure pénale militaire qui dans son rapport du 1^{er} juillet 1983 s'exprimait comme suit à ce sujet:

« Exclure les infractions de droit commun de la compétence de la juridiction militaire se heurte à de nombreuses difficultés. Tout d'abord, la distinction entre infractions militaires et infractions de droit commun n'est pas aisée à établir.

Si on limite, avec la doctrine, les infractions militaires à celles qui sont prévues par le Code pénal militaire, on constate que de nombreuses infractions de droit commun intéressent la discipline militaire au même titre que celles du Code pénal militaire.

Ce Code a d'ailleurs « militarisé » certaines infractions de droit commun, lorsqu'elles sont commises dans certaines circonstances, ou à l'égard de certaines personnes; ainsi l'article 54 du Code pénal militaire (actuel) concerne les vols et détournements, prévus par le Code pénal ordinaire,

teringen en die worden ook in het gewone Strafwetboek behandeld, doch in eerstgenoemd Wetboek wordt gezegd onder welke bijzondere omstandigheden die misdrijven militaire misdrijven worden.

De meeste landen die de door militaire begane misdrijven van gemeen recht door de gewone rechtbanken laten berechten, hebben trouwens een Militair Strafwetboek of een wetboek van militaire straffordering waarin heel wat misdrijven die in België niet in het Militair Strafwetboek voorkomen, als militaire misdrijven aangemerkt worden.

Aangezien bij de uitwerking van ons Militaire Strafwetboek van 1870 (evenals van het voorontwerp van 1973) uitgegaan is van de algemene bevoegdheid van de Militaire rechtbanken, zou men dat Wetboek ingrijpend moeten omwerken indien men zou besluiten de misdrijven van gemeen recht aan de bevoegdheid van die rechtbanken te onttrekken.

Een tweede reden om die misdrijven niet uit te stellen is het probleem van de samenhang. Talrijke militaire misdrijven worden begaan in samenhang met misdrijven van gemeen recht: b.v. desertie en valsheid in geschriften (valsheid in geschrift door weglating, vals getuigschrift, enz...). Het vaak bijkomstige misdrijf van gemeen recht zou derhalve, om redenen van samenhang, tot gevolg hebben dat het militaire misdrijf voor de burgerlijke rechtbank berecht wordt.

Een derde reden houdt verband met de aanwezigheid van een groot deel van de Belgische strijdkrachten in het buitenland: sedert 1914 was het Belgisch leger slechts gedurende een tiental jaren (1929-1940) binnen 's lands grenzen gekazerneerd.

Indien nu het militaire gerecht in het buitenland niet bevoegd is voor de misdrijven van gemeen recht, dan zou de vreemde rechtbank, met name die van de Staat waar ons leger verblijft, bevoegd zijn, met alle bezwaren die daaraan verbonden zijn.

Nog andere redenen kunnen worden aangehaald: het belang van een reële eenheid van rechtspraak ten aanzien van de door de militairen begane misdrijven, de gelijkheid van alle militairen — waar zij zich ook bevinden, zowel in den vreemde als in België — tegenover de strafwet, het verminderde risico van bevoegdheidsgeschillen in geval van samenhang of mededadeschap, de mobiliteit en het aanpassingsvermogen van de militaire gerechten aan crisistoestanden, de snelheid waarmee de verbinding en de transmissie tussen de militaire overheid en de militaire gerechtelijke autoriteiten tot stand dient te komen ».

Ofschoon bovenstaande opsomming van bezwaren duidelijk aantoonde dat het vraagstuk van de bevoegdheid van het militaire gerecht nauw verbonden is met dat van de rechterlijke organisatie en van de militaire straffordering en een gedeeltelijke hervorming derhalve uit den boze is; betekent zulks nog niet dat men de argumenten die pleiten voor het voorstel van de heer Suykerbuyk, zonder meer naast zich kan neerleggen.

Er zij op gewezen dat de interdepartementale Commissie getracht heeft ter zake een adekwate oplossing te vinden.

Zo stelt zij in haar voorontwerp voor bij het militaire gerecht een burgerlijke kamer op te richten die met betrekking tot de rechten van de rechtzoekenden dezelfde waarborgen biedt als een Kamer met één rechter in de Rechtbank van eerste aanleg.

Samengesteld uit de voorzitter, of een ondervoorzitter, of een burgerlijk rechter van de Militaire rechtbank, die alleen recht spreekt met uitsluiting van alle militaire rechters, zouden de bevoegdheden van die burgerlijke kamer worden uitgebreid tot alle misdrijven van gemeen recht die zijn begaan door militairen, tot alle misdrijven

mais avec certaines circonstances particulières qui en font des infractions militaires.

D'ailleurs, la plupart des pays qui délaissent aux juridictions ordinaires les infractions de droit commun commises par les militaires, ont un Code pénal militaire ou un Code de justice militaire qui érige en infractions militaires de très nombreuses infractions qui en Belgique ne figurent pas au Code pénal militaire.

Comme notre Code pénal militaire de 1870 (ainsi que l'avant-projet de 1973) a été conçu en fonction de la compétence générale de la juridiction militaire, il faudrait le remanier très sensiblement si on devait décider d'écarter les infractions de droit commun de sa compétence.

Une deuxième raison de ne pas exclure ces infractions est le problème de la connexité. De nombreuses infractions militaires sont commises en connexité avec des infractions de droit commun: par exemple désertion et faux en écriture (faux par omission, faux certificat, etc...). L'infraction de droit commun, souvent accessoire, attirerait dès lors par connexité l'infraction militaire devant la juridiction civile.

Une troisième raison est en rapport avec la présence d'une grande partie des forces belges à l'étranger: depuis 1914, il n'y eut qu'une dizaine d'années (1929-1940) pendant lesquelles l'armée belge a été stationnée tout entière à l'intérieur des frontières nationales.

Or, si à l'étranger, la juridiction militaire n'était pas compétente pour les infractions de droit commun, c'est la juridiction étrangère, celle de l'Etat de séjour, qui serait compétente, avec tous les inconvénients qui peuvent en résulter.

On peut encore citer d'autres raisons: l'intérêt d'une réelle unité de jurisprudence à l'égard des infractions commises par les militaires, l'égalité de tous les militaires, où qu'ils se trouvent, tant à l'étranger qu'en Belgique, devant la loi pénale, la diminution des risques de conflits de juridiction en cas de connexité ou de corréité, la mobilité et l'adaptabilité des juridictions militaires aux états de crise, la célérité de liaison et de transmission entre les autorités militaires et les autorités judiciaires militaires ».

S'il démontre clairement que le problème de la compétence de la juridiction militaire est intimement lié à celui de l'organisation judiciaire et à la procédure pénale militaire et que dès lors il ne peut faire l'objet d'une réforme partielle, le relevé des inconvénients qui précèdent ne signifie pas qu'on puisse faire fi des préoccupations qui furent à la base de la proposition de M. Suykerbuyk.

Il convient d'observer sur ce point que la Commission interdépartementale s'est efforcée de trouver une solution adéquate rencontrant ces préoccupations.

C'est ainsi qu'en son avant-projet, elle propose la création au sein de la juridiction militaire d'une Chambre civile présentant les mêmes garanties en ce qui concerne les droits des justiciables qu'une Chambre à juge unique du Tribunal de Première Instance.

Composée du président, ou d'un vice-président, ou d'un juge civil du Tribunal militaire, siégeant seul à l'exclusion de tous juges militaires, cette Chambre civile verrait ses compétences s'étendre à toutes les infractions de droit commun commises par les militaires, à toutes les infractions commises par les civils justiciables de la juridiction

die zijn begaan door burgers die onder de militaire rechtsmacht vallen, alsmede tot de debatten die uitsluitend betrekking hebben op burgerlijke belangen.

Naast die Burgerlijke kamer zou er een gewone Kamer komen, voorgezeten door een vast militair magistraat en bovendien samengesteld uit twee officieren, en een Strafkamer, voorgezeten door een vast militair magistraat en bovendien samengesteld uit twee officieren, alsook een Strafkamer die eveneens wordt voorgezeten door een vast militair magistraat en bovendien is samengesteld uit een burgerlijk magistraat en drie officieren.

De gewone Kamer zou hoofdzakelijk kennis nemen van de door militairen begane militaire misdrijven, terwijl de Strafkamer kennis zou nemen van de als « misdaad » aangemerkte misdrijven.

De door de interdepartementale commissie aanbevolen oplossing lijkt derhalve op bevredigende wijze tegemoet te komen aan de argumenten die ten grondslag liggen aan de voorstellen van de heer Suykerbuyk, zonder op de bezwaren te stuiten die voortvloeien uit het feit dat de misdrijven van gemeen recht aan de bevoegdheid van de militaire rechter worden onttrokken.

Aangezien het voorontwerp van algehele hervorming van de burgerlijke strafvordering voltooid is, zou het ongetwijfeld jammer zijn dat er thans een gedeeltelijke en beperkte hervorming tot stand komt.

* * *

De heer Suykerbuyk heeft begrip voor het argument van de Regering, volgens hetwelk het wetsvoorstel deel zou moeten uitmaken van een algemene hervorming van de militaire strafprocedure. Maar die reden werd reeds in 1978 aangevoerd. Dit wetsvoorstel werd inderdaad voor de eerste maal ingediend op 16 maart 1978 (Doc. n° 342/1, 1977-1978), en reeds in die periode werd door de Regering een globale aanpak beperkt. Aangezien hij vreest dat de hervorming nog op zich zal laten wachten, wenst hij dat zijn wetsvoorstel eindelijk zou worden onderzocht. Overigens verwerpt hij het voorstel van de interdepartementale Commissie die met de hervorming van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger is belast, om een Burgerlijke Kamer bij het militaire rechtcollege op te richten. Tevens weerlegt hij de argumenten die tegen zijn wetsvoorstel zijn aangevoerd.

Allereerst kan de moeilijkheid om een onderscheid te maken tussen militaire en gemeenrechtelijke misdrijven niet als argument gelden, aangezien het wetsvoorstel een lijst vaststelt van de misdrijven die aan de militaire rechtbanken worden onttrokken.

In de tweede plaats kan de samenhang tussen militaire en gemeenrechtelijke misdrijven in beide richtingen werken, ofwel ten voordele van de militaire rechtbank, ofwel ten voordele van de gewone rechtbank.

Op de derde plaats kan de aanwezigheid in het buitenland van een groot gedeelte van de Belgische strijdkrachten geen bezwaar opleveren tegen zijn wetsvoorstel, aangezien dit bepaalt dat de misdrijven die op buitenlands grondgebied worden gepleegd, ter kennisneming van de militaire rechter staan;

Tot slot kan ook het argument van de eenheid van rechtspraak moeilijk in aanmerking worden genomen, daar die eenheid op het niveau van de gewone rechtbanken ook niet over de hele lijn bestaat.

De heer Bourgeois acht het eveneens verkieslijk specifieke wijzigingen aan te brengen, veeleer dan een algemene hervorming af te wachten. Voorts is hij van mening dat

militaire, ainsi qu'aux débats exclusivement relatifs à des intérêts civils.

A côté de cette Chambre civile, il y aurait une Chambre ordinaire présidée par un magistrat militaire permanent et composée en outre de deux officiers ainsi qu'une Chambre criminelle également présidée par un magistrat militaire permanent et composée en outre d'un magistrat civil et de trois officiers.

La Chambre ordinaire connaîtrait essentiellement des infractions militaires commises par des militaires tandis que la Chambre criminelle, comme son nom l'indique, connaîtrait des infractions qualifiées « crimes ».

Il appert donc, que sans offrir les inconvénients qu'entraînent l'exclusion des infractions de droit commun de la compétence de la juridiction militaire, la solution préconisée par la Commission interdépartementale rencontre de manière satisfaisante les objections qui sont à la base des propositions de M. Suykerbuyk.

Tenant compte que l'avant-projet de réforme globale de la procédure pénale et militaire est achevé, sans doute serait-il regrettable qu'une réforme partielle et limitée soit adoptée.

* * *

M. Suykerbuyk comprend l'argument du Gouvernement selon lequel cette proposition de loi devrait s'insérer dans le cadre de la réforme globale de la procédure pénale et militaire, mais ce motif a déjà été invoqué en 1978. Cette proposition a en effet été déposée pour la première fois le 16 mars 1978 (Doc. n° 342/1, 1977-1978) et le Gouvernement de l'époque avait lui aussi préconisé une approche globale. Dès lors, craignant que la réforme se fasse encore attendre, il souhaite que sa proposition de loi soit enfin examinée. Par ailleurs, il rejette la proposition de la Commission interdépartementale chargée de la réforme du Code de procédure pénale militaire et visant à créer une Chambre civile au sein de la juridiction militaire et, réfute les arguments invoqués à l'encontre de sa proposition de loi.

En premier lieu, la difficulté de distinguer les infractions militaires et les infractions de droit commun ne peut être retenue dans la mesure où, comme le fait la proposition de loi, une liste des infractions soustraites à la juridiction militaire est établie.

En deuxième lieu, la connexité entre les infractions militaires et les infractions de droit commun peut jouer dans les deux sens, soit au profit de la juridiction militaire, soit au profit de la juridiction ordinaire.

En troisième lieu, la présence d'une grande partie des forces belges à l'étranger ne peut constituer une objection à sa proposition de loi puisque celle-ci prévoit que les infractions commises sur le territoire étranger sont soumises à la juridiction militaire;

Enfin, l'argument de l'unité de la jurisprudence peut difficilement être retenu, cette unité n'étant pas absolue au niveau des juridictions ordinaires.

M. Bourgeois estime également préférable de procéder à des modifications ponctuelles plutôt que d'attendre une réforme globale. Il considère en outre qu'il est illogique de

het niet logisch is allerhande misdrijven van gemeen recht, waarvoor de militaire rechters geen bijzondere bevoegdheid bezitten en die niet tot de sfeer van de werking van het leger behoren, voor een militaire rechtbank te brengen. Bovendien kan het onderzoek en de behandeling van overtredingen en misdrijven met een niet militair karakter door militaire rechtsinstanties oorzaak worden van intimidatie op militairen onder meer in verband met de toepassing van tuchtreglementen.

Ook de *Voorzitter* vindt dat het voorstel duidelijk moet worden onderzocht, want het houdt voor de beklaagden belangrijke wijzigingen in.

Met het voorstel tot oprichting van een burgerlijke kamer bij de militaire rechtsmacht kan hij niet instemmen, aangezien de omgekeerde oplossing even verdedigbaar is.

De heer Coveliers is het daarmee eens. Voorts beklamt hij dat artikel 3 van het wetsvoorstel, luidens hetwelk «de reeds bij de militaire rechter op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet aanhangige zaken verder door hem worden behandeld», betrekking heeft op alle zaken waarvoor de rechtsingang heeft plaats gehad.

III. — Stemmingen

De artikelen 1, 2 en 3 worden eenparig aangenomen.

Het gehele wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

Ingevolge de technische correcties die de rapporteur heeft aangebracht, is de tekst van het wetsvoorstel, zoals hij werd gewijzigd, aan het einde van het verslag afgedrukt.

De Rapporteur,

H. COVELIERS

De Voorzitter,

Ph. MOUREAUX

soumettre aux juridictions militaires des infractions de droit commun pour lesquelles les juges militaires ne disposent d'aucune compétence particulière et qui ne relèvent pas du domaine de l'armée. L'instruction et le jugement d'infractions qui n'ont aucune rapport avec l'armée par des juridictions militaires est en outre de nature à intimider les militaires en raison de l'application des règlements de discipline.

Pour le *Président*, cette proposition doit être également examinée immédiatement parce qu'elle comporte d'importantes modifications pour les prévenus.

La proposition de créer une chambre civile au sein de la juridiction militaire ne reçoit pas son approbation, la solution inverse pouvant d'ailleurs tout aussi bien être retenue.

M. Coveliers partage ce point de vue. Il souligne en outre que l'article 3 de la proposition de loi selon lequel «La juridiction militaire poursuit l'examen des causes dont elle est saisie au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi» vise toutes les causes pour lesquelles l'instance a été introduite.

III. — Votes

Les articles 1, 2 et 3 sont adoptés à l'unanimité.

La proposition de loi est adoptée à l'unanimité.

Vu les corrections techniques apportées par le rapporteur, le texte de la proposition de loi, tel qu'il a été modifié, figure *in fine* du rapport.

Le Rapporteur,

H. COVELIERS

Le Président,

Ph. MOUREAUX

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Wetsvoorstel tot beperking van de bevoegdheid
van de rechtsmacht
(Nieuw opschrift)

Artikel 1

Artikel 19 van de wet van 15 juni 1899 inhoudende titel I van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger, gewijzigd door de wetten van 25 november 1948 en van 27 februari 1958, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Met uitzondering van de onder het 1° tot en met het 8° van artikel 23 opgenomen misdrijven neemt de krijgsmacht kennis van de vervolgingen ten laste van legervolgers wegens de misdrijven die zij zouden bedreven hebben op het buitenlands grondgebied waar zich het legeronderdeel bevindt waaraan zij in welke hoedanigheid ook verbonden zijn of dat zij gemachtigd zijn te volgen.»

Art. 2

Artikel 23 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 27 februari 1958, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De krijgsmacht neemt geen kennis van de vervolgingen ten laste van militairen wegens inbreuken op:

1° de wetgeving betreffende de openbare, directe of indirecte belastingen;

2° de wetgeving betreffende de jacht en de visserij;

3° de wetgeving betreffende de taksen op ontvangsttoestellen voor radio en televisie;

4° de wetgeving betreffende de ruimtelijke ordening en de stedenbouw;

5° de wetgeving betreffende de reglementering van de bevoorrading van het land;

6° de wetgeving betreffende de verplichte inenting tegen de koepokken en de kinderverlamming;

7° de provinciale en gemeentelijke verordeningen en de verordeningen van de agglomeraties;

8° de wetten en verordeningen betreffende de vervoerdiensten, de posten, de grote wegen en de barrièren, de veld- en bospolitie, de politie van de spoorwegen, de wetten en verordeningen betreffende het wegverkeer;

9° de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek voor zover er samenhang is met een overtreding van de wetten en verordeningen betreffende het wegverkeer of het onopzettelijk doden en de letsels het gevolg zijn van een verkeersongeval;

10° de artikelen 393 tot 397 van het Strafwetboek;

11° de artikelen 423 tot 433 van het Strafwetboek.

12° de bepalingen van titel VII van het boek II van het Strafwetboek.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION

Proposition de loi limitant la compétence
de la juridiction militaire
(Nouveau texte)

Article 1

L'article 19 de la loi du 15 juin 1899 comprenant le titre I^{er} du Code de procédure pénale militaire, modifié par les lois du 25 novembre 1948 et du 27 février 1958, est remplacé par la disposition suivante:

«Exception faite des infractions énoncées du 1° au 8° de l'article 23, la juridiction militaire connaît des poursuites engagées contre les personnes qui suivent un corps de troupes, en raison d'infractions qu'elles ont pu commettre sur le territoire étranger où se trouve l'unité à laquelle elles sont attachées à quelque titre que ce soit ou qu'elles sont autorisées à suivre.»

Art. 2

L'article 23 de la même loi, modifié par la loi du 27 février 1958, est remplacé par la disposition suivante:

«La juridiction militaire ne connaît pas des poursuites à charge de militaires du chef d'infractions concernant:

1° la législation relative aux impôts publics, directs et indirects;

2° la législation relative à la chasse et à la pêche;

3° la législation relative aux redevances sur les appareils récepteurs de radio et de télévision;

4° la législation relative à l'aménagement du territoire et l'urbanisme;

5° la législation relative à la réglementation de l'approvisionnement du pays;

6° la législation relative à la vaccination obligatoire contre la variole et la poliomyélite;

7° les règlements provinciaux et communaux et les règlements des agglomérations;

8° les lois et règlements relatifs aux messageries, aux postes, à la grande voirie et aux barrières, à la police rurale et forestière, à la police des chemins de fer, à la circulation routière;

9° les articles 418, 419 et 420 du Code pénal, pour autant qu'il y ait corrélation avec une infraction aux lois et règlements relatifs à la circulation routière ou que l'homicide et les lésions aient été causés par un accident de la circulation;

10° les articles 393 à 397 du Code pénal;

11° les articles 423 à 433 du Code pénal.

12° les dispositions du titre VII du Livre II du Code pénal.

De krijgsrechtsmacht neemt echter wel kennis van de misdrijven vermeld onder het 8^o en het 9^o wanneer zij gepleegd worden :

- a) door een militair in bevolen opdracht;
- b) door een militair die een militair voertuig bestuurt;
- c) op het buitenlands grondgebied waar het legeronderdeel zich bevindt bij hetwelk de vervolgte militair is ingedeeld;
- d) in oorlogstijd.

De krijgsrechtsmacht neemt eveneens kennis van de onder het 10^o, het 11^o en het 12^o vermelde misdrijven wanneer :

- a) zij gepleegd worden en gevonnist worden in oorlogstijd;
- b) zij gepleegd worden op het buitenlands grondgebied waar het legeronderdeel zich bevindt bij hetwelk de vervolgte militair is ingedeeld;
- c) de onder het 12^o vermelde misdrijven inbreuken opleveren op de bepalingen van de hoofdstukken V en VII van titel VII van Boek II van het Strafwetboek en de feiten gepleegd werden tegenover militairen. »

Art. 3

De reeds bij de krijgsrechtsmacht op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet aanhangige zaken worden verder door haar behandeld. De andere zaken worden overgedragen aan de bevoegde gewone rechtsmacht.

La juridiction militaire connaît toutefois des infractions prévues aux 8^o et 9^o lorsqu'elles sont commises :

- a) par un militaire en service commandé;
- b) par un militaire conduisant un véhicule militaire;
- c) sur le territoire étranger où se trouve l'unité du militaire poursuivi;
- d) en temps de guerre.

La juridiction militaire connaît également des infractions prévues aux 10^o, 11^o et 12^o :

- a) lorsqu'elles sont commises et jugées en temps de guerre;
- b) lorsqu'elles sont commises sur le territoire étranger où se trouve l'unité du militaire poursuivi;
- c) lorsque les infractions visées au 12^o renferment des violations des dispositions des chapitres V et VII du titre VII du Livre II du Code pénal et que les faits ont été commis sur des militaires. »

Art. 3

La juridiction militaire poursuit l'examen des causes dont elle est saisie au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi. Les autres causes sont renvoyées devant la juridiction ordinaire compétente.